

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

JAVNA USTANOVA PARK PRIRODE
LONJSKO POLJE

Sisak, ožujak 2010.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O USTANOVI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	3
	Programi i projekti financirani u 2008.	5
II.	REVIZIJA ZA 2008.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Nalaz za 2008.	8
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

Klasa: 041-01/09-01/18

Urbroj: 613-05-10-8

Sisak, 23. ožujka 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
JAVNE USTANOVE PARK PRIRODE LONJSKO POLJE ZA 2008.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst i 177/04), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Javne ustanove Park prirode Lonjsko polje (dalje u tekstu: Ustanova) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 9. studenoga 2009. do 23. ožujka 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O USTANOVU

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Ustanova je osnovana Uredbom o osnivanju Javne ustanove Park prirode Lonjsko polje (Narodne novine 36/96) od 3. svibnja 1996. radi upravljanja parkom prirode «Lonjsko polje» koje pokriva područje Lonjskog i Mokrog polja s pojavom uz lijevu obalu Save u ukupnoj površini 50 650 ha. Osnivač Ustanove je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Osnivanje ustanove upisano je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu u srpnju 1997. Prema podacima iz sudskog registra, sjedište Ustanove je u Jasenovcu, Trg Kralja Petra Svačića bb, a prema Statutu u Krapju br. 30. Djelatnost Ustanove obavlja se na više mjesta. Ravnatelj obavlja poslove na lokaciji u Krapju br. 16. Prema odredbama članaka 26. i 27. Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), sjedište ustanove je mjesto u kojem ustanova obavlja svoju djelatnost, a ako ustanova obavlja djelatnost u više mjesta, sjedište ustanove je mjesto u kojem je sjedište poslovnog organa. Ustanova može promijeniti sjedište samo odlukom osnivača ustanove (Vlade Republike Hrvatske), a promjena sjedišta ustanove upisuje se u sudski registar ustanova.

Djelatnost Ustanove je zaštita biljnog i životinjskog svijeta, tla, voda, krajolika, kulturne baštine i drugih znamenitosti parka prirode; održavanje, promicanje i prezentiranje parka kao posebnog prirodnog fenomena; prihvat, vođenje, razgledavanje i prijevoz posjetitelja parka i drugo. U okviru djelatnosti Ustanova skrbi o očuvanju stada autohtonih pasmina Turopoljske svinje i Slavonsko-srijemskog podolskog goveda. Za potrebe uzgoja dijela hrane za prihranu stada u zimskim uvjetima, Ustanova raspolaže s 54 523 m² poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu, te 87 681 m² poljoprivrednog zemljišta u zakupu.

Sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz proračuna Republike Hrvatske, donacija i obavljanjem poslova na tržištu. Ustanova je u sustavu poreza na dodanu vrijednost.

Tijela Ustanove su Upravno vijeće, ravnatelj i stručni voditelj. Upravno vijeće ima predsjednika i četiri člana koje imenuje ministar kulture. Mandat predsjednika i članova upravnog vijeća traje četiri godine. U lipnju 2008., po isteku mandata dotadašnjeg upravnog vijeća, imenovano je novo vijeće. Ustanovu predstavlja i zastupa ravnatelj. U 2008. i u vrijeme obavljanja revizije ravnatelj Ustanove bio je Goran Gugić, kojeg je imenovala Vlada Republike Hrvatske 2002. na temelju javnog natječaja. Stručni rad Ustanove vodi stručni voditelj.

Unutarnje ustrojstvene jedinice Ustanove su ured ravnatelja, služba stručnih poslova zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Parka prirode, služba nadzora, služba za promidžbene aktivnosti i ugostiteljsko-turističku djelatnost i služba općih, zajedničkih i tehničkih poslova. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada sistematizirano je 39 radnih mjesta, a koncem 2008. (i na osnovi sati rada) u Ustanovi je bilo 12 zaposlenih. S obzirom da na većem broju sistematiziranih radnih mjesta nema zaposlenih, pojedini zaposlenici uz poslove i zadatke radnog mjesta na koje su raspoređeni obavljaju i poslove nekog drugog radnog mjesta, primjerice voditelj računovodstva obavlja i poslove administrativnog tajnika - kadrovske referenta, a stručni savjetnik šumar i poslove tajnika ustanove (primjena propisa o javnoj nabavi).

Statut je donesen uz suglasnost osnivača 2006. Osim statuta, doneseni su pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada, pravilnik o radu, pravilnik o plaćama i naknadama, te drugi opći akti.

Financijski izvještaji

Ustanova vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Promjene u vrijednosti imovine i obveza i Bilješke uz financijske izvještaje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni prihodi su planirani u iznosu 4.353.630,00 kn, a ostvareni su u iznosu 4.347.969,00 kn, što je za 5.661,00 kn manje od planiranih. Primici nisu planirani ni ostvareni.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	u kn
					Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti	2.612.000,00	2.612.245,00	100,0	60,1
2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan opće države	40.100,00	40.100,00	100,0	0,9
3.	Prihodi od obavljanja poslova na tržištu (vlastiti prihodi)	285.000,00	285.092,00	100,0	6,6
4.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	230,00	238,00	103,5	0,0
5.	Prihodi od imovine	1.300,00	1.304,00	100,3	0,0
6.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar opće države	1.415.000,00	1.405.352,00	99,3	32,3
7.	Prihodi od prodaje imovine	0,00	3.638,00	-	0,1
Ukupno		4.353.630,00	4.347.969,00	99,9	100,0

Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s Ministarstvom kulture za plaće i tekuće rashode u iznosu 1.727.245,00 kn i provođenje godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja parka prirode u ukupnom iznosu 865.000,00 kn, te ugovora zaključenog s Ministarstvom turizma u iznosu 20.000,00 kn za uređenje poslovnog prostora.

Za provođenje spomenutog godišnjeg programa, vrijednosno značajnija sredstva doznačena su za nabavu protupožarne opreme, održavanje matičnog stada podolskog goveda, postavljanje smeđe signalizacije, opremanje multimedijalne dvorane, izgradnju i uređenje graničarskog čardaka, održavanje matičnog stada turopoljskih svinja, uređenje parkirališta, uređenje dječjeg igrališta u prijemnom centru i nominaciju parka na UNESCO-vu listu svjetske baštine.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar opće države najvećim dijelom u iznosu 1.141.348,00 kn se odnose na pomoć od Europske komisije za financiranje projekta «Srednja Posavina - Prema integriranom upravljanju poriječjem».

Prihodi od obavljanja poslova na tržištu u iznosu 285.092,00 kn najvećim dijelom odnose se na prihod ostvaren od prodaje ulaznica i usluge vođenja posjetitelja parka.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 4.582.342,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.404.641,00 kn, što je za 177.701,00 kn ili 3,9% manje od planiranih. Izdaci nisu planirani ni izvršeni.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2008.

Redni broj	Rashodi	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	u kn
					Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	1.356.793,00	1.357.455,00	100,0	30,8
2.	Materijalni rashodi	2.276.054,00	2.274.812,00	99,9	51,6
3.	Financijski rashodi	8.000,00	8.771,00	109,6	0,2
4.	Drugi rashodi	20.000,00	16.500,00	82,5	0,4
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	921.495,00	747.103,00	81,1	17,0
Ukupno		4.582.342,00	4.404.641,00	96,1	100,0
Manjak prihoda i primitaka		228.712,00	56.672,00	24,8	-

Vrijednosno najznačajniji su materijalni rashodi koji su izvršeni u iznosu 2.274.812,00 kn, a odnose se na rashode za naknade troškova zaposlenima (prijevoz na posao i s posla, troškove službenih putovanja i drugo) u iznosu 297.262,00 kn, materijal i energiju (hrana za ishranu stoke, dizel gorivo, roba/suveniri za daljnju prodaju, službene odore i drugo) u iznosu 452.326,00 kn, usluge (intelektualne i osobne usluge, usluge tekućeg i investicijskog održavanja i ostale usluge) u iznosu 1.210.635,00 kn i druge nespomenute rashode poslovanja (reprezentacija, premije osiguranja prijevoznih sredstava, naknade za rad članova upravnog vijeća i drugo) u iznosu 314.589,00 kn.

Rashodi za zaposlene se odnose na plaće u iznosu 1.110.662,00 kn, doprinose na plaću u iznosu 194.247,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 52.546,00 kn. Pri obračunu i isplati plaće primijenjene su odredbe Zakona o plaćama u javnim službama, Uredbe o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama i pravilnika o plaćama i naknadama.

Nabava nefinancijske imovine se odnosi na ulaganja u graničarski čardak, prijemni centar, multimedijску opremu, info-table i drugo.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2008., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 6.528.131,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2008.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2008.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	5.758.524,00	6.093.092,00	105,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	47.492,00	47.492,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	4.169.252,00	4.387.653,00	105,2
1.3.	Postrojenja i oprema	433.116,00	576.393,00	133,1
1.4.	Prijevozna sredstva	167.947,00	125.929,00	75,0
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	66.177,00	40.400,00	61,0
1.6.	Druga nefinancijska imovina	874.540,00	915.225,00	104,7
2.	Financijska imovina	405.377,00	435.039,00	107,3
2.1.	Novčana sredstva	203.288,00	30.629,00	15,1
2.2.	Potraživanja	94.532,00	284.767,00	301,0
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	107.557,00	119.643,00	111,2
	Ukupno imovina	6.163.901,00	6.528.131,00	105,9
3.	Obveze	173.489,00	151.162,00	87,1
4.	Vlastiti izvori	5.990.412,00	6.376.969,00	106,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	6.163.901,00	6.528.131,00	105,9

Tijekom 2008. vrijednosno najznačajnija ulaganja izvršena su u građevinske objekte, te postrojenja i opremu, a odnose se na ulaganja u graničarski čardak, prijemni centar, multimedijску opremu, info-table i drugo. Smanjenje iskazane vrijednosti prijevoznih sredstava na koncu 2008. u odnosu na 2007. odnosi se na obračun ispravka vrijednosti. Do smanjenja vrijednosti nefinancijske imovine u pripremi došlo je zbog prijenosa imovine u uporabu. Potraživanja su značajno povećana u odnosu na 2007. zbog plaćanja predumova koncem godine, povećanja potraživanja po osnovi poreza na dodanu vrijednost i potraživanja od turističkih agencija.

Programi i projekti financirani u 2008.

U razdoblju od 1. siječnja 2006. do 31. prosinca 2008. iz sredstava Europske komisije (dalje u tekstu: Komisija) financiran je projekt LIFE05 pod nazivom «Srednja Posavina - Prema integriranom upravljanju poriječjem», koji obuhvaća izradu plana upravljanja za srednju Posavinu, plana upravljanja parkom prirode, održanje tradicionalnog sustav pašarenja, unapređenje sustava posjećivanja parka, te edukaciju rendžera i vodiča. Ugovor je zaključen u studenome 2005. za razdoblje tri godine. Ugovorena je vrijednost projekta u iznosu 766.925 EUR. Ustanovi je tijekom 2006. i 2007. doznačeno 1.800.778,00 kn, a tijekom 2008. doznačeno je 1.012.228,00 kn, odnosno 80,0% ugovorenog iznosa. Za provedbu projekta utrošena su ukupno doznačena sredstva. Nadzor nad provođenjem projekta provodili su službenici Komisije i ovlaštena revizorska tvrtka.

U ožujku 2009. Ustanova je Komisiji dostavila završno izvješće. Za vrijeme obavljanja revizije po usvajanju završnog izvješća, Komisija je doznala 718.136,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2008.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije bili su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja za 2008.,
- analizirati ostvarenje prihoda i izvršenje rashoda u odnosu na plan,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti način korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Ustanove.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Korištene su metode ispitivanja i pregleda dokumentacije, te svih relevantnih dokumenata, donesenih pravila i procedura na temelju kojih su nastali i evidentirani poslovni događaji u poslovnim knjigama. Korišteni su svi dostupni stručni izvještaji i analize vezani za pojedine aktivnosti i poslovanje Ustanove. Na temelju kriterija materijalne značajnosti i metodom uzoraka i procjene rizika obavljena je provjera nabave dugotrajne materijalne imovine, te ostvarivanje prihoda i izvršavanja rashoda. Analizirani su podaci iskazani u financijskim izvještajima. Provjereno je fizičko postojanje dugotrajne imovine nabavljene tijekom 2008. Prikupljene su informacije i usmena obrazloženja od zaposlenih na različitim razinama u vezi poslovanja Ustanove.

Nalaz za 2008.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, sustav unutarnjih financijskih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina i obveze, te postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, rashode, imovinu i postupke javne nabave.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08).

Ustanova nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan i nije donesen plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, što nije u skladu s odredbom članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Također, nije imenovana osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare, što je obveza propisana odredbama članaka 36. i 38. navedenog Zakona. Prema odredbi članka 3. Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru, ako čelnik korisnika proračuna ne imenuje voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, njegova je obveza provoditi aktivnosti vezane uz uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola, te sprječavati rizik prijevare i poduzimati radnje protiv nepravilnosti i prijevare kako je propisano odredbom članka 36. Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti za uspostavu financijskog upravljanja i kontrola, izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrola, te imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti i prijevare, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

2. Računovodstveno poslovanje

Računovodstveno poslovanje je propisano odredbama Zakona o proračunu (Narodne novine 96/03 i 87/08) i drugim provedbenim propisima. Ustanova vodi propisane poslovne knjige, osim analitičkog knjigovodstva robe za daljnju prodaju. Odredbom članka 8. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05 i 127/07), propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni voditi između ostalih, analitičko knjigovodstvo kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha robe) po vrsti, količini i vrijednosti.

Ustanova ne vodi evidenciju o vlastitim prihodima ostvarenim proizvodnjom hrane za ishranu stoke i rashodima za zakup poljoprivrednog zemljišta. Navedeni prihodi, rashodi, te dio vrijednosti autohtone pasmine turopoljskih svinja koje su na temelju ugovora posuđene fizičkim osobama radi provođenja uzgoja nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima. Odredbom članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Zbog posebnih uvjeta smještaja koje je potrebno osigurati za očuvanje stada, Ustanova posuđuje svinje lokalnom stanovništvu (fizičkim osobama) na temelju ugovora na godinu dana, a primatelj je dužan u roku 18 mjeseci od potpisivanja ugovora vratiti toliko nazimica koliko je svinja posudio. Ustanova je vlasnik posuđenih svinja dok primatelj ne isporuči nazimice. Akt kojim se utvrđuju uvjeti i mjerila posudbe svinja na temelju ugovora nije donesen.

Ustanova je u prosincu 2008. donijela odluku o popisu i osnivanju povjerenstva za popis. Povjerenstvo za popis je sastavilo popisne liste i završno izvješće o popisu. Ukupna vrijednost imovine iznosi 6.528.131,00 kn. Popisom nisu obuhvaćena potraživanja za porez na dodanu vrijednost u iznosu 144.638,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu 117.510,00 kn, roba za daljnju prodaju u iznosu 92.819,00 kn, te dio svinja. Goveda, svinje i prasci popisani su bročano, a trebali su biti popisani i po matičnim odnosno prigojnim brojevima. Novčana sredstva nisu popisana po računima u bankama nego u ukupnom iznosu. Popisne liste ne sadrže podatke o vrijednosti popisane imovine, te je usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja obavljeno samo količinski. Odredbom članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se popis imovine i obveza mora sastaviti na kraju svake poslovne godine, te da se podaci o popisu unose u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojavanje analitičke knjigovodstvene evidencije robe za daljnju prodaju, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama, te popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nalaže se donijeti akt kojim se utvrđuju uvjeti i mjerila posudbe svinja.

2.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

3. Imovina

3.1. Koncem 2008. iskazana je vrijednost imovine u iznosu 6.528.131,00 kn, od čega se na potraživanja odnosi 284.767,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja za predujmove, potraživanja po osnovi poreza na dodanu vrijednost i potraživanja od turističkih agencija. Potraživanja za predujmove iznose 117.510,00 kn. Za plaćanje predujmova nije pribavljena suglasnost Ministarstva financija, što nije u skladu s odredbom članka 51. Zakona o proračunu, koji se je primjenjivao do 31. prosinca 2008. i članka 53. Zakona o proračunu, koji se primjenjuje od 1. siječnja 2009., a kojom je propisano da je plaćanje predujma moguće samo iznimno i na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva financija, odnosno bez suglasnosti do iznosa utvrđenog u zakonu o izvršavanju državnog proračuna.

Državni ured za reviziju nalaže pri plaćanju predujmovima postupati u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

3.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

4. Rashodi

4.1. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su planirani u iznosu 4.582.342,00 kn, a izvršeni su u iznosu 4.404.641,00 kn, što je za 177.701,00 kn manje od planiranih. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na materijalne rashode koji su izvršeni u iznosu 2.274.812,00 kn i čine 51,6% ukupno izvršenih rashoda.

Unutar materijalnih rashoda izvršeni su rashodi za nabavu namirnica za prehranu stoke (kukuruz, sijeno, krmna smjesa i drugo) u iznosu 86.492,00 kn, te za službene odore u iznosu 40.382,00 kn. Osim nabavljenih namirnica za prehranu stoke, dio namirnica proizveden je dijelom na vlastitom, a dijelom na zakupljenom poljoprivrednom zemljištu.

Na temelju suglasnosti upravnog vijeća, u ožujku 2008. zaključen je ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu zakonskog predstavnika Ustanove. Prema zapisniku sa sjednice upravnog vijeća, ugovor se zaključuje radi dodatnog pribavljanja hrane za zimsku prehranu matičnih stada izvornih pasmina u vlasništvu Ustanove, odnosno zbog potrebe povećanja površine za sjetvu poljoprivrednih kultura. Ustanova nema izračun na kojem temelji potrebu dodatnog pribavljanja hrane za zimsku prehranu stada, odnosno analizu i pojašnjenja potreba za zakupom privatnog poljoprivrednog zemljišta. Ugovor je zaključen na vrijeme do 31. prosinca 2011. Prema ugovoru, zakupodavac predaje Ustanovi u zakup poljoprivredna zemljišta - oranice, ukupne površine 87 681 m². Ugovorom nisu obuhvaćene dvije katastarske čestice za koje je upravno vijeće dalo suglasnost, a obuhvaćena je jedna za koju nije dalo suglasnost. Godišnja zakupnina iznosi ¼ ubrane poljoprivredne kulture zasijane na poljoprivrednom zemljištu. Iznos i rok plaćanja zakupnine nisu ugovoreni. Zapisnik o uvođenju Ustanove u posjed nije sastavljen. Na dijelu zakupljene površine, radi privođenja zemljišta ugovorenoj namjeni, Ustanova je platila uslugu malčiranja. Prema internim bilješkama, na zakupljenoj površini tijekom 2008. proizvedeno je 168 rolo-bala sijena, od čega je 42 preuzeo zakupodavac na ime zakupnine. Rolo-bale preuzete kao zakupnina prodane su Ustanovi za 350,00 kn po komadu ili ukupno 14.700,00 kn. Po istoj cijeni sijeno je nabavljano i od drugih dobavljača.

Ustanova nema interni akt (pravilnik) kojim bi se odredili kriteriji za uzimanje zemljišta u zakup (veličina i svojstva zemljišta, natječajni postupak, način objave, način podnošenja ponuda i dokumentaciju koju je potrebno priložiti, tko donosi odluku o izboru najpovoljnije ponude, kriterij za odabir najpovoljnijeg ponuđača, način zaključivanja ugovora, način i rok uvođenja u posjed i drugo).

Rashodi za službene odore izvršeni su u iznosu 40.382,00 kn. Odredbom članka 1. Pravilnika o izgledu odore glavnog nadzornika i nadzornika (Narodne novine 11/07), propisano je da službenu odoru prema Pravilniku, osim glavnog nadzornika i nadzornika, mogu nositi i drugi zaposlenici javnih ustanova, koje upravljaju zaštićenim područjima prirode, ako sudjeluju u obavljanju poslova zaštite prirode, a na način uređen unutarnjim aktom javne ustanove. Akt kojim se uređuje nošenje službenih odora nije donesen.

Državni ured za reviziju predlaže sastaviti analizu isplativosti vlastite proizvodnje hrane na zakupljenom zemljištu za prihranu stoke u zimskim uvjetima u odnosu na nabavu hrane na tržištu. Državni ured za reviziju nalaže donijeti interni akt o kriterijima za uzimanje zemljišta u zakup te interni akt kojim se uređuju uvjeti nošenja službenih odora u skladu s odredbama Pravilnika o izgledu odore glavnog nadzornika i nadzornika.

4.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

5. Postupci javne nabave

5.1. Rashodi, odnosno ulaganja u nabavu roba, radova i usluga u 2008. izvršeni su u iznosu 2.623.379,00 kn. Postupci nabave roba i usluga u iznosu 422.393,00 kn (priprema sijena za potrebe ishrane goveda, specijalni poljoprivredni stroj, multimedijaska oprema, postavljanje cestovne prometne signalizacije i tiskarske usluge, te nabava dizelskog goriva), nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 110/07 i 125/08). Isporuka roba i usluga obavljena je u skladu sa zaključenim ugovorima, osim isporuke specijalnog poljoprivrednog stroja. Navedeni stroj je isporučen sa zakašnjenjem od pet mjeseci. Za kašnjenje nije ugovorena ugovorna kazna. Ustanova nema dokumentaciju iz koje bi bili vidljivi razlozi kašnjenja. Za nabavu usluge pripreme sijena u iznosu 128.330,00 kn za potrebe ishrane goveda, proveden je pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave, primjenom odredbe članka 16. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi (ako ugovor o javnim uslugama iz tehničkih ili umjetničkih razloga ili radi zaštite isključivih prava može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt). S obzirom da navedenu uslugu na tržištu mogu obaviti i drugi poslovni subjekti, trebalo je provesti postupak javne nabave kojim bi se i drugim poslovnim subjektima pružila mogućnost sudjelovanja u postupku nadmetanja, te postigli povoljniji uvjeti nabave.

Odluke o početku postupaka javne nabave za nabavu specijalnog poljoprivrednog stroja, multimedijске opreme, postavljanje cestovne prometne signalizacije i tiskarske usluge za koje su tijekom 2008. izvršeni rashodi u iznosu 219.580,00 kn, sadrže podatak o jednom ovlaštenom predstavniku javnog naručitelja u postupku javne nabave, a trebale su sadržavati podatak o najmanje dva ovlaštena predstavnika. Odredbama članaka 13. i 79. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da odluka o početku postupka javne nabave obvezno sadrži, između ostalog, podatke o ovlaštenim predstavnicima javnog naručitelja u postupku javne nabave, te da ponude otvaraju najmanje dva ovlaštena predstavnika javnog naručitelja.

Ugovor o nabavi za postavljanje cestovne prometne signalizacije nije zaključen u skladu s ponudom (u ponudi je naveden način plaćanja 90 dana nakon isporuke robe, a ugovoreno je plaćanje 50,0% ugovorene cijene nakon potpisivanja ugovora, te 50,0% ugovorene cijene u roku od osam dana od dana isporuke), što nije u skladu s odredbom članka 89. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da ugovor o javnoj nabavi mora biti u skladu s odabranom ponudom i uvjetima određenim u dokumentaciji za nadmetanje.

Izravnim ugovaranjem, bez provođenja propisanog postupka nabave, nabavljeno je dizelsko gorivo u iznosu 74.483,00 kn. Odredbom članka 128. Zakona o javnoj nabavi propisano je, da su naručitelji obavezni primijeniti odredbe dijela Zakona, koje se odnose na nabavu male vrijednosti ako procijenjena vrijednost nabave bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 300.000,00 kn i manje za robe i usluge te 500.000,00 kn i manje za radove.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati nabavu u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nalaže se pri zaključivanju ugovora ugovarati, a u slučaju kašnjenja preispitati razloge kašnjenja, te ovisno o utvrđenim činjenicama obračunati i naplatiti ugovorenu kaznu.

5.2. *Ustanova je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija Ustanove za 2008. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Ustanova nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s navedenim propisima (točka 1. Nalaza).
  - Računovodstveno poslovanje propisano je odredbama Zakona o proračunu i drugim provedbenim propisima. Ustanova vodi propisane poslovne knjige, osim analitičkog knjigovodstva robe za daljnju prodaju. Ustanova ne vodi evidenciju o vlastitim prihodima ostvarenim proizvodnjom hrane za ishranu stoke i rashodima za zakup poljoprivrednog zemljišta. Navedeni prihodi, rashodi, te dio vrijednosti autohtone pasmine turopoljskih svinja koje su na temelju ugovora posuđene fizičkim osobama radi provođenja uzgoja nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima. Zbog posebnih uvjeta smještaja koje je potrebno osigurati za očuvanje stada, Ustanova posuđuje svinje lokalnom stanovništvu (fizičkim osobama) na temelju ugovora na godinu dana, a primatelj je dužan u roku 18 mjeseci od potpisivanja ugovora vratiti toliko nazimica koliko je svinja posudio. Ustanova je vlasnik posuđenih svinja dok primatelj ne isporuči nazimice. Akt kojim se utvrđuju uvjeti i mjerila posudbe svinja na temelju ugovora nije donesen. Ustanova je u prosincu 2008. donijela odluku o popisu i osnivanju povjerenstva za popis. Povjerenstvo za popis je sastavilo popisne liste i završno izvješće o popisu. Ukupna vrijednost imovine iznosi 6.528.131,00 kn. Popisom nisu obuhvaćena potraživanja za porez na dodanu vrijednost u iznosu 144.638,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu 117.510,00 kn, roba za daljnju prodaju u iznosu 92.819,00 kn, te dio svinja. Goveda, svinje i prasci popisani su brojčano, a trebali su biti popisani po matičnim odnosno prigojnim brojevima. Novčana sredstva nisu popisana po računima u bankama nego u ukupnom iznosu. Popisne liste ne sadrže podatke o vrijednosti popisane imovine, te je usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja obavljeno samo količinski (točka 2. Nalaza).
  - Koncem 2008. iskazana je vrijednost imovine u iznosu 6.528.131,00 kn, od čega se na potraživanja za predujmove odnosi 117.510,00 kn. Za plaćanje predujmova nije pribavljena suglasnost Ministarstva financija (točka 3. Nalaza).

- Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, ukupni rashodi su izvršeni u iznosu 4.404.641,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na materijalne rashode koji su izvršeni u iznosu 2.274.812,00 kn. Unutar materijalnih rashoda izvršeni su rashodi za nabavu namirnica za prehranu stoke (kukuruz, sijeno, krmna smjesa i drugo) u iznosu 86.492,00 kn, te za službene odore u iznosu 40.382,00 kn. Osim nabavljenih namirnica za prehranu stoke, dio namirnica proizveden je dijelom na vlastitom, a dijelom na zakupljenom poljoprivrednom zemljištu. Na temelju suglasnosti upravnog vijeća, u ožujku 2008. zaključen je ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu zakonskog predstavnika Ustanove, na vrijeme do 31. prosinca 2011. Prema ugovoru, zakupodavac predaje Ustanovi u zakup poljoprivredna zemljišta - oranice, ukupne površine 87 681 m². Ugovorom nisu obuhvaćene dvije katastarske čestice za koje je upravno vijeće dalo suglasnost, a obuhvaćena je jedna za koju nije dalo suglasnost. Godišnja zakupnina iznosi $\frac{1}{4}$ ubrane poljoprivredne kulture zasijane na poljoprivrednom zemljištu. Iznos i rok plaćanja zakupnine nisu ugovoreni. Zapisnik o uvođenju Ustanove u posjed nije sastavljen. Ustanova nema izračun na kojem temelji potrebu dodatnog pribavljanja hrane za zimsku prehranu stada, odnosno analizu i pojašnjenja potreba za zakupom privatnog poljoprivrednog zemljišta. Također, nije donesen interni akt (pravilnik) kojim bi se odredili kriteriji za uzimanje zemljišta u zakup. Rashodi za službene odore izvršeni su u iznosu 40.382,00 kn. Akt kojim se uređuje nošenje službenih odora nije donesen (točka 4. Nalaza).
- Rashodi, odnosno ulaganja u nabavu roba, radova i usluga u 2008. izvršeni su u iznosu 2.623.379,00 kn. Postupci nabave roba i usluga u iznosu 422.393,00 kn (priprema sijena za potrebe ishrane goveda, specijalni poljoprivredni stroj, multimedijaska oprema, postavljanje cestovne prometne signalizacije i tiskarske usluge, te nabava dizelskog goriva), nisu provedeni u skladu s propisima. Isporuka roba i usluga obavljena je u skladu sa zaključenim ugovorima, osim isporuke specijalnog poljoprivrednog stroja. Navedeni stroj je isporučen sa zakašnjenjem od pet mjeseci. Za kašnjenje nije ugovorena ugovorna kazna. Ustanova nema dokumentaciju iz koje bi bili vidljivi razlozi kašnjenja. Za nabavu usluge pripreme sijena u iznosu 128.330,00 kn za potrebe ishrane goveda, proveden je pregovarački postupak javne nabave bez prethodne objave. Odluke o početku postupaka javne nabave za nabavu specijalnog poljoprivrednog stroja, multimedijaska opreme, postavljanje cestovne prometne signalizacije i tiskarske usluge za koje su tijekom 2008. izvršeni rashodi u iznosu 219.580,00 kn, sadrže podatak o jednom ovlaštenom predstavniku javnog naručitelja u postupku javne nabave, a trebale su sadržavati podatak o najmanje dva ovlaštena predstavnika. Ugovor o nabavi za postavljanje cestovne prometne signalizacije nije zaključen u skladu s ponudom (u ponudi je naveden način plaćanja 90 dana nakon isporuke robe, a ugovoreno je plaćanje 50,0% ugovorene cijene nakon potpisivanja ugovora, te 50,0% ugovorene cijene u roku od osam dana od dana isporuke). Izravnim ugovaranjem, bez provođenja propisanog postupka nabave, nabavljeno je dizelsko gorivo u iznosu 74.483,00 kn (točka 5. Nalaza).

4. Ustanova je osnovana Uredbom Vlade Republike Hrvatske iz 1996. radi upravljanja parkom prirode «Lonjsko polje». Osnivač Ustanove je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Djelatnost Ustanove je zaštita biljnog i životinjskog svijeta, tla, voda, krajolika, kulturne baštine i drugih znamenitosti parka prirode; održavanje, promicanje i prezentiranje parka kao posebnog prirodnog fenomena; prihvat, vođenje, razgledavanje i prijevoz posjetitelja parka i drugo. Sredstva za obavljanje djelatnosti osiguravaju se iz državnog proračuna, donacija i obavljanjem poslova na tržištu. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 4.347.969,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 4.404.641,00 kn, te je iskazan manjak prihoda u iznosu 56.672,00 kn. Manjak prihoda pokriven je iz viška prihoda ranijih godina u iznosu 228.712,00 kn, te raspoloživi iznos prihoda u sljedećem razdoblju iznosi 172.040,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi se odnose na prihode iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 2.612.245,00 kn, pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar opće države u iznosu 1.405.352,00 kn i prihode od obavljanja poslova na tržištu u iznosu 285.092,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 2.274.812,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 1.357.455,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 747.103,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, imovinu, rashode i postupke javne nabave, između ostalog su posljedica nefunkcioniranja unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.